

اطلاعات چیست؟

مفهوم "اطلاعات" در مراجع تخصصی و از دیدگاه برخی صاحب‌نظران کتابداری

اکرم عینی^۱

چکیده

در این مقاله تعاریفی از مفهوم اطلاعات در مراجع تخصصی و از دیدگاه برخی صاحب‌نظران علوم کتابداری ارائه شده است. واژه اطلاعات بعد از اختراع چاپ در قرن پانزدهم متداول شد. این واژه در منابع مرجع تعاریف و معانی بسیاری دارد از جمله اینکه به‌طور رسمی یا غیررسمی قابل تبادل است، شک و تردید را کاهش می‌دهد، کالا و فرایند به شمار می‌آید و در گستره‌ای میان داده‌خام و دانش قرار دارد.

کلیدواژه‌ها

اطلاعات، داده

مقدمه

تلاش برای پاسخ به سؤال "اطلاعات چیست" ذهن دانشمندان را، حتی قبل از اینکه اصطلاح علم اطلاع‌رسانی^۲ در سال ۱۹۵۵ ساخته شود، به خود مشغول داشته است (۹: ۳۴۳). واژه اطلاعات بعد از اختراع چاپ در قرن پانزدهم متداول شد. اصل این کلمه از ریشه لاتین forma، formatio به معنای شکل دادن چیزی یا ساختن الگویی گرفته شده است.

ریشه انگلیسی واژه اطلاعات

جانسون^۳ (۱۷۰۹-۱۷۸۴) در فرهنگ مشهور انگلیش^۴ مورخ ۱۷۵۵، سه معنا را برای واژه اطلاعات ذکر کرده است:

– بینش و آگاهی که به کسی داده می‌شود، آموختن؟
– تفهیم اتهامی یا عهده‌دار شدن مسئولیتی؛
– عمل مطلع کردن یا سوق دادن به کاری.
معنای دوم در حوزه حقوقی کاربرد دارد و معنای سوم از زمان‌های قدیم تا به حال تغییری نکرده است و هر دو معنا در فلسفه یونان ریشه دارند. طبق نظر جانسون "اطلاعات" به معنای بینش و آگاهی است که به کسی داده می‌شود و نشان‌دهنده عمل گفتن چیزی به کسی است که (احتمالاً) از محتوای پیام غافل بوده است. واژه آموختن وابسته به فرایند آموزش است و با مفاهیم زیر وابسته است:

2. Information Science
3. Johnson
4. English

5. Intelligence
6. Instruct

۱. دانشجوی دکتری علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی infoeini@yahoo.com

"دانش"^{۱۱} (شناخت / معرفت) که بیشتر به جای اطلاعات به کار برده می‌شوند، تعاریف زیادی ارائه شده، اما درباره تفاوت میان آن توافقی نشده است» (۱۴).

در دایرةالمعارف کتابداری و اطلاع‌رسانی^{۱۲}، ویراست کنت^{۱۳}، درباره اطلاعات آمده است:

«اگر چه مفهوم اطلاعات مبهم است اما تصور می‌شود چیزی میان داده و دانش است که آن را دریافت می‌کنند، یا مفهومی برای تبادل یک داده واقعی یا موقعیتی ویژه است و این کار برای کاهش شک کاربر و برآوردن نیازهای اوست. ولیش^{۱۴} ۳۹ تعریف برای اطلاعات ذکر کرده است. برخی نویسندگان تلاش کرده‌اند برای فهم استفاده‌کنندگان میان داده، اطلاعات و دانش تفاوت قائل شوند. بنابراین اطلاعات را میان داده و دانش قرار داده‌اند. تعریف پیچیده و چند جنبه‌ای اطلاعات بر این نکته که اطلاعات هم یک محصول کالا، و هم یک فرایند است تأکید دارد. وقتی که اطلاعات کالا به شمار می‌رود باید انرژی نظام بر آن وارد شود تا سودمند گردد و اجازه انتقال و تبادل پیدا کند. این تبدیل اطلاعات به شکل قابل استفاده شامل: اکتساب از دنیای بیرونی یا دنیای رخدادهای، انتقال، پخش، فرایند، پردازش، به کارگیری، انتقال و جابجایی اطلاعات است. در بیشتر مدارک شاید مفیدترین تعریف اطلاعات این است که شک و احتمال را کاهش می‌دهد، و در تعریف دیگر به مفهوم اطلاعات، عمق و وضوح را اضافه می‌کنند» (۴: ۱۴۵).

دایرةالمعارف بین‌المللی کتابداری و اطلاع‌رسانی^{۱۵}، اطلاعات را این گونه تعریف کرده است:

«احتمالاً بیشترین کاربرد واژه "اطلاعات" در دنیای کتابداری و اطلاع‌رسانی است و بهترین جای آن گستره‌ای میان داده خام و دانش است. پس "اطلاعات" ترکیبی از داده‌هاست که به شکل قابل فهم تبدیل شده و در ارتباطات و کاربردهای مختلف قابل استفاده است؛ داده واقعی است که معنا به آن الحاق شده است. با استفاده از فناوری‌های اطلاعاتی یا درون‌فرایندهای اطلاعاتی این واژه در همه روش‌های مختلف ارائه داده واقعی، رخدادهای و مفاهیم درون نظام رایانه‌ای معنای عمومی تری دارد. با این کاربرد، این واژه شامل همه داده‌ها، متن‌های ساختاری، متن، تصاویر و فیلم‌های ویدئویی و فایل‌های می‌شود» (۷: ۱۸۴). با توجه به تعریفی که از اطلاعات در منابع مرجع

– دلیل آوردن برای فردی؛

– گوش دادن به آنچه فردی می‌گوید؛

– پیام‌دهنده پیام (۵: ۲-۳).

همچنین برای واژه اطلاعات در فرهنگ‌های انگلیسی چنین معانی آمده است: مجموعه‌ای از خبر، داده، امر واقع، عمل مطلع کردن افراد، دانشی که از آموختن کسب می‌شود و هر پیامی.

درباره واژه "اطلاعات" در واژه‌نامه کتابداری و اطلاع‌رسانی انجمن کتابداری امریکا (آ.آ.ال.آ)^{۱۶} این گونه آمده است:

«اطلاعات همه اندیشه‌ها، داده‌های واقعی، آثار تخیلی است که به طور رسمی یا غیررسمی و به هر شکل مبادله ثبت، ضبط و منتشر یا پخش می‌شود».

مدخل "اطلاعات" در اصطلاحنامه کتابداری^{۱۷} این گونه تعریف شده است:

اطلاعات دارای معانی متعددی است، به طور رسمی یا غیررسمی قابل تبادل است، شک و تردید را کاهش می‌دهد، نقش کالا و فرایند را دارد و در گستره‌ای میان داده خام و دانش قرار دارد.

«اطلاعات واژه هسته کتابداری است و معنای بسیاری دارد. برخی بر نقش اطلاعات در تصمیم‌گیری تمرکز دارد. برای مثال اطلاعات به تصمیم‌گیری کمک می‌کند و شک و تردید را کاهش می‌دهد. برخی اشاره کرده‌اند که اطلاعات در محتوای کتاب‌ها یا رسانه‌های دیگر است. برخی، اطلاعات را وابسته به تغییراتی می‌دانند که در تصویر ذهنی و درونی گیرنده تأثیر می‌گذارد. این تعاریف به منابع اطلاعات یا مجموعه‌ای نمادها که بار معنایی دارند یا دریافت‌کنندگان اطلاعات نیز اشاره داشته‌اند. اطلاعات را گاه چیزی دارای "موجودیت"^{۱۸} (اطلاعات ذخیره شده در کتاب‌ها و رسانه‌های دیگر) و گاه "فرایند" (فرایندی که فردی در کتاب‌ها و رسانه‌ها ذخیره شده یا فرایندی که فردی خودش را مطلع می‌کند) دانسته‌اند. از دو واژه "داده" و

7. The ALA Glossary of library and information science
8. The librarian's thesaurus
9. Entity
10. Data
11. Knowledge

12. Encyclopedia of library and information science
13. Kent
14. Wellish
15. International Encyclopedia of Library and Information Science

کتابداری و اطلاع‌رسانی آمده است می‌توان گفت: اطلاعات دارای معانی متعددی است، به‌طور رسمی یا غیررسمی قابل تبادل است، شک و تردید را کاهش می‌دهد، نقش کالا و فرایند را دارد و در گستره‌ای میان داده خام و دانش قرار دارد.

در یکی از منابع منتشر شده یونسکو، اطلاعات این گونه تعریف شده است:

«اطلاعات یک منبع است و در دنیای جدید کنونی مثل انرژی یا نیروی کار با مهارت خیلی مهم است. در همه کشورها و در سال‌های اخیر اطلاعات به تدریج متولد شده است [اما به سرعت در حال اشاعه است] و دارای تنوع گسترده‌ای از مشاوره تا مطالعه موردی، از تنظیم یا سرهم کردن یک ماشین کاملاً پیچیده تا فعالیت‌های ارتقائی و نظارت در اطلاعات فنی و علمی است. در این حالت، اطلاعات کالایی بین‌المللی است که کشورها را برمی‌انگیزد تا با هم کار کنند و همکاری بیشتری داشته باشند. در این راستا ارتباطات را هم باید در نظر گرفت، زیرا ارتباطات و اطلاعات بی‌شک از کلمات کلیدی زمان ما هستند» (۸: ۳۱۳).

ویکری^{۱۶} معتقد است: «اطلاعات کالایی^{۱۷} ویژه است. به‌تنهایی و به‌ندرت درخواست می‌شود. اطلاعات هرگونه ورودی به نظام است که در وضعیت آن نظام تغییری را آغاز می‌کند و باعث تغییر حالت می‌شود. اطلاعات کالا و محموله^{۱۸} بسیار غیرمعمول اقتصادی است که میان افراد به‌طور همانند و برابر، داد و ستد یا خرید و فروش می‌شود. اطلاعات به‌همه عرصه‌های فعالیت انسانی تقریباً وابسته است، اما این حقیقت مهم است که اطلاعات نام یک محصول شناخته شده یا حوزه مشخص و واضح برای استفاده نیست» (۱۵: ۲۷، ۳۳۰).

نورتون^{۱۹} می‌نویسد:

«در همه فعالیت‌های بشری اطلاعات به مثابه کالا یا پدیده‌ای اساسی اهمیت زیادی دارد. آن را جستجو و تبادل می‌کنیم و در بسیاری زمینه‌ها به کار می‌بریم. توسعه همه فناوری‌ها حول مرکز اطلاعات می‌گردد، مثل نوشتن و چاپ، انتشار اطلاعات به روش آگهی، رسانه رادیو و تلویزیون، انتقال از طریق تلفن، تلگراف، نامه، ماهواره و پردازش آن از طریق رایانه. پس واژه اطلاعات برای ما بسیار مهم است. اطلاعات پدیده‌ای است که خلق می‌شود

و از طریق طبیعت، میان جوامع انسانی و در ارتباط با یاخته هر جاننداری، تبادل با موجودات زنده و نظام‌های اجتماعی پردازش می‌شود. اطلاعات مثل «انرژی» یک پدیده اصلی است. انرژی به صورت‌های متنوعی ظهور می‌کند (گرما، انرژی الکتریکی، شیمیایی و...) اطلاعات را نیز به همان شکل‌های متنوع می‌توان مشاهده کرد (دانش، خبر، داده واقعی و...). انرژی را می‌توان با مفهومی انتزاعی و تحلیلی توصیف کرد که با شکل‌های آن تفاوت دارد. بدیهی است که مثل انرژی، اطلاعات هم می‌تواند به مفهوم انتزاعی و تحلیلی توصیف شود و ماهیت اساسی اطلاعات به خودی خود می‌تواند به‌طور کلی با فرایند انتقال یا تبادل اطلاعات نشان داده شود. مجراهای ارتباطی، ابزاری است برای انتقال از مجراها یا نشانه‌های فیزیکی، زبان رایانه، انواع سخن و گفتار، گرافیک یا حتی پویانمایی (تصویر متحرک) در تلویزیون» (۱۳: ۲۴).

کوین مک‌گری^{۲۰} اطلاعات را این‌گونه بیان کرده است: «اطلاعات، نام هر زمینه و محتوا در دنیای بیرونی^{۲۱} است، وقتی که با آن سازگار می‌شویم و در خصوص

اطلاعات پدیده‌ای است که خلق می‌شود و از طریق طبیعت، میان جوامع انسانی و در ارتباط با یاخته هر جاننداری، تبادل با موجودات زنده و نظام‌های اجتماعی پردازش می‌شود. اطلاعات مثل «انرژی» یک پدیده اصلی است. انرژی به صورت‌های متنوعی ظهور می‌کند (گرما، انرژی الکتریکی، شیمیایی و...) اطلاعات را نیز به همان شکل‌های متنوع می‌توان مشاهده کرد (دانش، خبر، داده واقعی و...)

آن احساس سازگاری داریم». «برای زندگی بهتر و کارآمدتر باید با اطلاعات زندگی کرد». این تعریفی است که نوربرت وینر^{۲۲}، بنیانگذار ساینس‌تیک^{۲۳} بیان کرده است. از نظر جرج میلر^{۲۴} اطلاعات چیزی است که به هنگام انتخاب به آن نیاز داریم. محتوای آن می‌تواند هر چیزی باشد اما حجم اطلاعات مورد نیاز بستگی به پیچیدگی انتخاب دارد. اگر با گزینه‌های انتخابی پیچیده و سخت اما با موقعیت نسبتاً مساوی مواجه شویم، هر اتفاقی که بیفتد تا وقتی که حتی حق انتخاب ساده‌ای میان گزینه‌ها داریم، نیازمند اطلاعات بیشتری هستیم. دونالد مک‌کی^{۲۵} معتقد

16. Vickery
17. Commodity
18. Goods

19. Norton
20. Kevin Mc Garry
21. Outer world

22. Norbert Wiener
23. Cybernetics
24. George Miller

25. Donald Mckay

است اطلاعات آنقدر وابسته به آنچه شما می‌گویید می‌توانید بگویید نیست بلکه اطلاعات وسیلهٔ سنجش آزادی انتخاب هر فرد به هنگام گزینش پیام‌هاست. از تحلیل تعاریف فوق، "اطلاعات":

- یک معادل معنایی نزدیک به دادهٔ واقعی است؛
- تقویت کردن آنچه قبلاً شناخته شده است؛

واژهٔ اطلاعات در حالت‌های مختلف زندگی به‌طور متفاوت به کار برده شده است. متخصصان برای اجرای کار حرفه‌ای، رسانه‌های ارتباطی و مدیران اطلاع‌رسانی، متخصصان رایانه و علوم شناختی و افراد عادی در زندگی روزمره با اطلاعات سر و کار دارند. یکی از تعاریف اطلاعات آن است که حالتی واقعیتی است که توسط انسان دریافت می‌شود و دارای آشکالی است که برای دریافت‌کننده ارزشمند است.

- آزادی انتخاب برای گزینش یک پیام؛
- مواد خام که از آن دانش استخراج شده است؛
- آنچه در دنیای بیرون قابل رؤیت است، نه اینکه فقط بتوان به‌طور مجهول دریافت کرد؛
- از لحاظ تأثیر روی دریافت‌کننده، تعریف و توصیف شده است؛
- آنچه باعث کاهش شک و تردید در یک موقعیت خاص می‌شود (۱۲: ۳).
- رابرت ام. لوزی^{۲۶} با ذکر مقدمهٔ کوتاهی به تعریف واژهٔ اطلاعات می‌پردازد:

«واژهٔ اطلاعات در حالت‌های مختلف زندگی به‌طور متفاوت به کار برده شده است. متخصصان برای اجرای کار حرفه‌ای، رسانه‌های ارتباطی و مدیران اطلاع‌رسانی، متخصصان رایانه و علوم شناختی و افراد عادی در زندگی روزمره با اطلاعات سر و کار دارند. یکی از تعاریف اطلاعات آن است که حالتی واقعیتی است که توسط انسان دریافت می‌شود و دارای آشکالی است که برای دریافت‌کننده ارزشمند است. پس اطلاعات چیزی است که:

۱. هر چیزی باشد^{۲۷}، اگر چه ماهیت واقعی آن (مثل ماده، انرژی یا مفهوم مجرد) واضح نباشد؛

۲. اطلاعات جدیدی^{۲۸} را ارائه کند، یعنی تکرار پیام‌هایی که قبلاً دریافت شده اطلاعات نیست؛
۳. واقعی و حقیقی^{۲۹} باشد، اطلاعات دروغین یا اطلاعات غلط به خودی خود اطلاعات نیستند؛
۴. دربارهٔ^{۳۰} چیزی باشد» (۹: ۲۵۶).

این رویکرد به اطلاعات بر معنا و کاربرد پیام تأکید می‌کند. برخی افراد مثل گوردن ال میلر^{۳۱} اطلاعات را معادل معنا می‌دانند. وی معتقد است شنیدن یک جمله و عبارت برای مطلع شدن کافی نیست بلکه باید معنای آن درک شود تا فردی دارای اطلاع شود [مطلع گردد]. برخلاف این نظر، هیلل^{۳۲} اشاره می‌کند که از نظر روانشناختی انتقال حسی به حس دیگر بدون اطلاعات امکان‌پذیر نیست. یعنی اطلاعات مساوی یک نشانه و نشان مرتب و متوالی به حس دیگر است و اطلاعات برابر چیزی است که به وسیلهٔ این نشانه‌های متوالی اظهار می‌شود. پیترز^{۳۳}، اطلاعات را دانشی که از ذهن انسان بیرون می‌تراود، در نظر می‌گیرد. پرات^{۳۴}، اطلاعات را پدیده یا رخدادی می‌داند که پس از جذب یک پیام در ذهن انسان شکل می‌گیرد.

البته لوزی معتقد است تعاریفی که برای اطلاعات شده است برحسب نوع رشته و کاربرد آن متفاوت است و از آنجاکه جزء تعاریف بین رشته‌ای است تعاریف بسیاری را در بر می‌گیرد. وی اطلاعات را به مثابهٔ ارزش‌های بازده هر فرایند^{۳۵} تعریف می‌کند. اطلاعات همیشه مطلع کردن دربارهٔ چیزی است که جزئی از بازده یا نتیجهٔ یک فرایند است. برخی فرایندها بازده غیرقابل برگشت دارند مثل پختن کیک که بعد از پخت دیگر به مواد اولیه بر نمی‌گردد. در آشپزی کیک پختن فرایندی است که شامل مواد لازم و دستور تهیه که به شکل نوشته، شفاهی و چاپی موجود است می‌شود. برای انجام این فرایند کارهایی مثل تهیهٔ مواد، دستورالعمل نحوهٔ پخت، مزه‌کردن، در نظر گرفتن زمان پخت و تزیین محصول نهایی انجام می‌شود. پس دانش زمینه‌ای برای انجام فرایند لازم است. اگر مواد عوض شود یا زمان تغییر کند، نوع بازده و ارزش، تغییر خواهد کرد. اما برخی فرایندها قابل برگشت است مثل مفهوم عدد ۴ که حاصل ضرب دو عدد ۲ است و می‌توان با عمل تقسیم به ورودی رسید. یا عدد ۷ که حاصل جمع چند عدد مختلف مثل ۲ و ۵ یا ۴ و ۳ و ۱ و ۶ است و عملکرد

26. Robert M.Losee
27. Be Something
28. Provide new information
29. Be True

30. About
31. Gordon L. Miller
32. Bar Hillel
33. Peters

34. Prat
35. Values of characteristics in the process's out put

می‌دانند و از نظر پورت^{۳۷}، اطلاعات، داده‌هایی است که سازمان یافته و منتقل شده‌اند (۱: ج ۱، ص ۵۶).
مک‌کریدی و رایس^{۴۸} مفاهیم اطلاعات را در طول پنجاه

چندگانه دارد و می‌توان نتیجه و بازده را به ارزش اولیه برگرداند.

ارزش^{۳۶} برون‌داد^{۳۷} اطلاعاتی به فرایند^{۳۸} و درون‌داد^{۳۹} بستگی دارد (۹: ۲۶۱).

سال گذشته بررسی کرده و این تعریف را ارائه داده‌اند: «اطلاعات در نقش بیان‌کننده و نشان‌دهنده دانش: دانش، اطلاعات ذخیره شده است که در گذشته در رسانه‌هایی مانند کتاب ذخیره می‌شد اما با رشد فزاینده الکترونیک، این رسانه‌های الکترونیکی مهم‌تر شده‌اند. اطلاعات به مثابه داده‌هایی در محیط اطلاعاتی؛ این اطلاعات دارای مرتبه‌ای از تحرکات محیطی و پدیده‌هاست. همه آنها حاوی پیام نیستند اما اگر به خوبی تعبیر و تفسیر شوند اطلاعات مناسبی خواهند بود. اطلاعات به مثابه بخشی از فرایند ارتباطات: بسیاری از معانی را در میان مردم پیدا می‌کنیم تا در لغات و داده‌ها، مسئله زمان و عوامل اجتماعی نقش بسیار مهمی در این فرایند و تعبیر و تفسیر اطلاعات ایفاء می‌کنند» (۱۱: ۴۵-۷۶).
اطلاعات در نقش یک منبع یا کالای اطلاعاتی در

بلکین^{۴۰} و رابرتسون^{۴۱} درباره اطلاعات گفته‌اند: «اطلاعات دارای قابلیت انتقال ساختار است». آنها طیف اطلاعاتی را از اطلاعات ساده مثل اطلاعات ژنتیکی تا تغییرات فزاینده ساختارهای پیچیده دانسته‌اند و معتقد بودند اطلاعات در زمینه ارتباطات انسانی است و مشخصه آن را ساختار قوی پیام فرستنده برای تأثیر روی تصویر ساختاری گیرنده دانسته‌اند (۳: ۱۹۷-۲۰۴).

بلکین درباره مفاهیم پیشنهادی اطلاعات در علم اطلاع‌رسانی بررسی‌هایی کرده است که برخی عبارتند از: «اطلاعات به مثابه خاصیت مواد؛ احتمال رخداد یک حادثه؛ کاهش درجه شک و تردید در وضعیت دانش؛ رخدادی که به هنگام دریافت یک متن اتفاق می‌افتد؛ داده‌هایی که برای تصمیم‌گیری ارزشمند است؛ اطلاعات علمی که در جامعه قابل تبادل است؛ پیام و اطلاعات در نقش ساختار» (۲: ۵۵-۵۸).

دروین^{۴۲} مفهوم اطلاعات را به سه دسته تقسیم می‌کند:

۱. واقعیت عینی؛ ۲. واقعیت ذهنی؛ ۳. فرایند مطلع شدن.

۱. اطلاعات عینی^{۴۳}؛ مدارک و متونی که قابل مشاهده و دسترسی است؛

۲. اطلاعات ذهنی^{۴۴}؛ ساختار ذهنی که فرد گیرنده دارد همراه با تغییرات آن ساختار؛

۳. اطلاعات به مثابه فرایند^{۴۵}؛ که در طی آن اطلاعات ذهنی به عینی تبدیل خواهد شد و برای اطلاع‌رسانان چارچوب مناسبی برای ارزیابی خدمات اطلاعاتی براساس رضایت کاربران است (۶: ۱۶-۳۲).

برخی نویسندگان برجسته در زمینه اطلاعات، از قبیل مک‌لاپ^{۴۶}، اطلاعات را فقط به معنای تبادل دانش

به‌طور کلی اطلاعات مجموعه‌ای از خبر، امور واقعی و پیام‌هایی است که با ارزش، واقعی و دارای معنا هستند، به‌طور رسمی و غیررسمی تبادل می‌شوند، شک و تردید را کاهش می‌دهند، در نقش کالا و فرایند است و با ورود به هر نظامی آن را تغییر می‌دهد و به هنگام انتخاب به آن نیاز داریم.

پیامی میان فرستنده و گیرنده منتقل می‌شود. گیرنده پیامی را تفسیر می‌کند که فرستنده قصد ارسال آن را داشته است و ممکن است هنگامی که اطلاعات تبادل یا اشاعه می‌شود، ارزش افزوده به اطلاعات داشته باشد (۱۰: ۳۴۳).

36. Value	40. Belkin	44. Subjective Information	48. Mc Creadie & Rice
37. Output	41. Robertson	45. Information as a process	
38. Process	42. Brenda Dervin	46. Machlup	
39. Input	43. Objective Information	47. Port	

6. Dervin, Branda. "Useful theory for Librarianship: communication not Information". *Drexel library Quarterly*, Vol.13(1977): 16-32.

7. Feather, John. "Information". *International Encyclopedia of information and library science*, p.184.

8. Guinchat, Chaire; Menou, Michel. *General Introduction to the techniques of information and document work*. [S.l]: UNESCO, 1987.

9. Losee, Robert M. "A Discipline Independent Definition of Information". *Journal of the American Society for Information Science*, Vol.48, No.3(1997): 254-269.

10. Madden, A.D. "A Definition of Information". *Aslib Proceedings*, Vol.52, No.9(2000): 343-350.

11. Mc Creadie, M.; Rice, R.E. "Trends in analyzing access to information. Part I cross-disciplinary conceptualizations of access". *Information processing and Management*, Vol.35, No.1(1999): 45-76.

12. Mc Garry, Kevin. *The changing context of information an introductory analysis*. 2nd ed. London: Library Association publishing, 1993.

13. Norton, Melanie J. *Introductory concepts in Information Science*. Newjersy: asis-Information today, 2000.

14. Sooper, Mary Ellen. *The Librarian's Thesaurus, A concise Guide to library and Information Terms*. Chicago: American Library Association, 1990.

15. Vickery, Brain; Vickery, Alina. *Information Science in Theory and Practice*. London: Bowker-saur, 1987.

از بررسی و مقایسه تعریف‌های بالا، می‌توان موارد مشترک و مهم را استخراج کرد و در نهایت گفت که اطلاعات:

– به همه عرصه‌های فعالیت‌های انسانی وابسته است و دارای اهمیت زیادی است؛

– یک پدیده اصلی مثل انرژی است و شکل‌های متنوعی دارد؛

– با فرایند انتقال یا تبادل اطلاعات نشان داده می‌شود؛

– به هنگام انتخاب به آن نیاز داریم؛

– در دنیای بیرون قابل رؤیت است و واقعی و حقیقی است؛

– بازده یک فرایند است و دارای معناست؛

– باعث کاهش شک و تردید در وضعیت علمی است؛

– مثل کالا است و دارای ارزش است؛

– انتقال پیام خاصی میان فرستنده و گیرنده خاص است؛

– با ورود به هر نظامی آن را تغییر می‌دهد.

به‌طور کلی اطلاعات مجموعه‌ای از خبر، امور واقعی و پیام‌هایی است که با ارزش، واقعی و دارای معنا هستند، به‌طور رسمی و غیررسمی تبادل می‌شوند، شک و تردید را کاهش می‌دهند، در نقش کالا و فرایند است و با ورود به هر نظامی آن را تغییر می‌دهد و به هنگام انتخاب به آن نیاز داریم.

منابع

۱. کاستلز، نوئل. عصر اطلاعات: اقتصاد، جامعه و فرهنگ (ظهور جامعه شبکه‌ای). ترجمه احمد علیقلیان و افشین خاکباز. تهران: طرح‌نو، ۱۳۸۰.

2. Belkin, N.J. "Information concepts for Information Science". *Journal of Documentation*, Vol.34, No.1(1978): 55-58.

3. Belkin, N.J.; Robertson, S.E. "Information Science and the phenomenon of Information". *Journal of the American Science*, Vol.27, No.4(1976): 197-204.

4. Bouazza, Abdelmajid. "Information User study". Published in Kent, Allen editor. *Encyclopedia of library and Information Science*, Vol.44, Supplement9, pp.145.

5. Capurre, Rafael. "Epistemological Roots of the information concepts". 1985.[on-line]. Available: <http://v.hbi-stuttgart.de/~capurro/trita.htm>.

تاریخ دریافت: ۱۳۸۱/۷/۲۱

ژوهرشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
علوم انسانی